

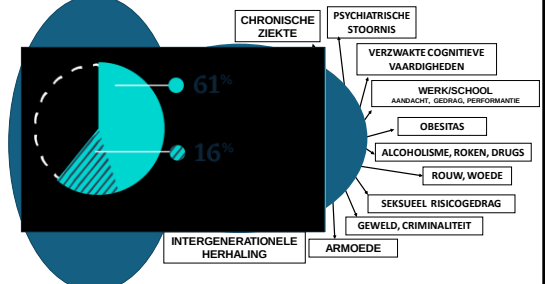
PSYCHOTRAUMA

stand van zaken 2024

em.prof. Peter Adriaenssens
Jeugdpsychiater KU Leuven

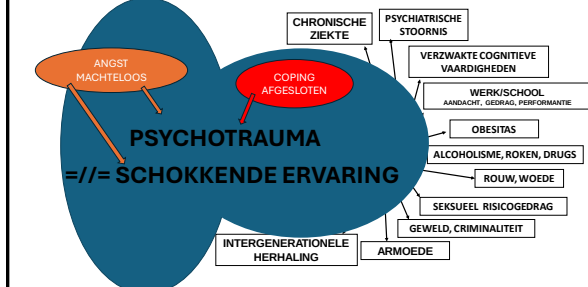
1

GEWELD HEEFT DIVERSE EFFECTEN OP DE LEVENSLLOOP

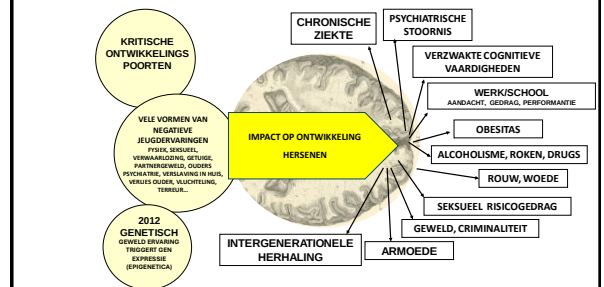
2

GEWELD HEEFT DIVERSE EFFECTEN OP DE LEVENSLLOOP

3

GEWELD HEEFT DIVERSE EFFECTEN OP DE LEVENSLLOOP

4

5

HOE VAAK? UN-MENAMAIIS-studie (België)

- **64% van de personen tussen 16 en 69 jaar** maakte seksueel grensoverschrijdend gedrag mee in hun leven (4/5 meisjes en vrouwen, 1/2 van de jongens en mannen). In de laatste 12 maanden voor hun deelname maakte 44% seksueel grensoverschrijdend gedrag mee.
- 'Sexpert'-studie: 16,6% maakte seksueel grensoverschrijdend gedrag mee **vóór 18 jaar** (1 op 5 van de meisjes en 1 op 10 van de jongens)

6

Meldingen bij

- Vertrouwenscentra Kindermishandeling
- chatbox Nupraatikerover.be
- Hulplijn 1712 - meldingen over geweld en seksueel misbruik
- Child Focus
- Hulplijn 'Stop it Now!'
- Zorgcentra na seksueel geweld

7

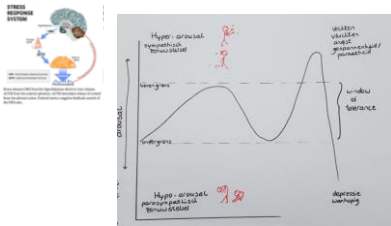
Ernst en gevolgen

- **Lichamelijk:** oa in en uitwendig letsel, groeiachterstand, zwangerschap, dood
- **Psychisch:** oa emotionele en gedragsproblemen, PTST, psychiatrische en psychosomatische klachten
- **Neurobiologisch**
- **Intergenerationele overdracht**

Afhankelijk van ernst, leeftijd, frequentie, duur, persoonlijkheid en steun

8

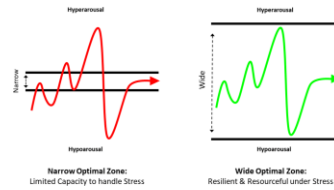
UIT HET OPTIMALE SPANNINGSGBIED

9

HET 'SMALLE VENSTER'

Increasing Your Window of Tolerance

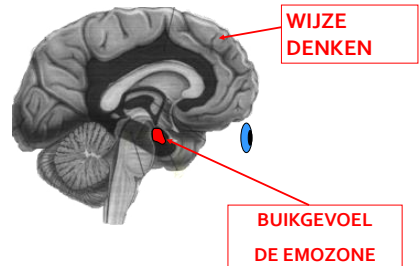

10

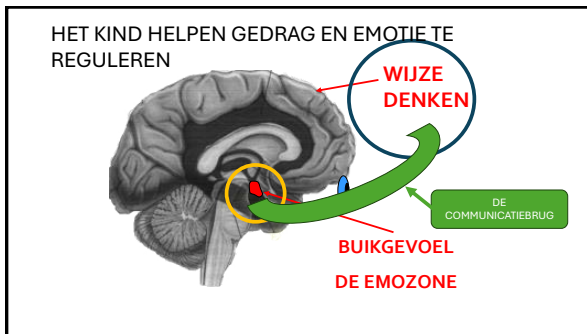
Cortisol reguleren met het abc programma Attachment and Bio-behavioral Catch-up

11

12

13

14

HET SLACHTOFFER BETAALT DE PRIJS

PTSS

- 1/ Blootstelling aan een traumatische ervaring
- 2/ De traumatische gebeurtenis wordt voortdurend herbeleefd
- 3/ Aanhoudend vermijden van prikkels die bij het trauma horen
- 4/ Aanhoudende symptomen van verhoogde prikkelbaarheid

15

HET VERSCHIL TUSSEN PTSS EN C-PTSS

PTSS
Veroorzaakt door een éénmalig gebeuren
Is een erkende diagnose DSM

ONTWIKKELINGSTRAUMA
Bessel van der Kolk

C-PTSS
Veroorzaakt door herhaaldelijk, langdurig geweld
Is een typisch gevolg van kindermishandeling
Is geen erkende diagnose in DSM

16

6 DOMEINEN VAN ONTWIKKELING AANGETAST

COMPLEX TRAUMA TAST DE ONTWIKKELING FUNDAMENTEEL AAN

1. Affect en impulsiviteit regulatie
2. Aandacht en concentratie
3. Zelfbeeld
4. Hechting en relaties met anderen
5. Somatisatie
6. Verstoring van mentalisatieprocessen

17

6 DOMEINEN VAN ONTWIKKELING AANGETAST

COMPLEX TRAUMA TAST DE ONTWIKKELING FUNDAMENTEEL AAN

psycho-educatie, zelfzorg (slaappatroon, dagstructuur, eten en drinken, ...), emotieregulatie (ontspanning en afleiding, imaginatie, crisisplan, vaardigheidstraining, ...), traumaverwerking (rescripting, imaginaire exposure, EMDR, ...), systeeminterventies (partnerrelatietherapie, gezinstherapie) en integratie (veerkracht, zelfbeeld, seksualiteit, hobbies en werk)

18

DE PRIJS

- Het alarmsysteem blijft te actief
- Een kleine trigger kan alarm doen slaan
- Triggers: nabijheid van iemand, een kind dat op je schoot wil, een film, nood aan troost, nood aan bevestiging, nood aan gezien worden...

19

WAT KAN JE DOEN? TRAUMASENSITIEF WERKEN

HOU ER ALTIJD REKENING MEE DAT
KIND/JONGERE EN OUDERS
GRENSOVERSCHRIJDENDE ERVARINGEN
KUNNEN HEBBEN/GEHAD HEBBEN

20

A Ready-to-use Resource for Trauma, Adversity, and Culturally Informed, Infused and Responsive Systems (Treisman, 2021).

Waarden & Uitgangspunten

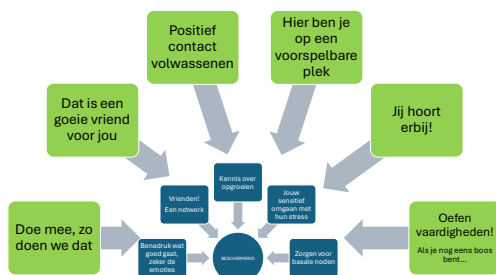
21

WAT KAN JE DOEN?

What are Protective and Compensatory Experiences (PACEs)?

22

23

OPSTAAN UIT JE VERLEDEN:
HET KAN!

24

HET DAL IS NIET TE VERMIJDEN

25

WAT DOE
EN ZEG IK

ZIJN DIT SIGNALLEN ???

OPLEIDING

PRAKTIJK
ERVARING

KIND

STEMMEN
IN MIJZELF

26

De angst regeert?

1. Angst voor dreigende en agressieve cliënten
2. Angst om de verkeerde beslissing te nemen
3. Angst voor de ontkenning
4. Angst voor aantasting van de vertrouwensrelatie van de cliënt
5. Angst voor je eigen emoties
6. Angst van de ouders zelf
7. Angst in een organisatie
8. Angst in de maatschappij

27

Omgaan met angst

- Reduceren door kennis en competentieontwikkeling; **HELP TEAM !!!!**
- Reduceren door reflectie; **HELP TEAM !!!!**
- Reduceren door samenwerken; **HELP TEAM !!!!**
- Reduceren door samen verantwoordelijkheid te nemen inzake veilig opvoeden. **HELP TEAM !!!!**

28

HET IS BIJNA 2025
VRAAG NAAR ONPRETTIGE,
GRENDOVERSCHRIJDENDE ERVARINGEN
AAN

IEDEREEN !!!!!!!!!!!!!!!

29